

Gabriel Oliver Garau «Torres»

Música i amistat:
trenta-cinc anys de vivències

Pregó de les Festes de Sant Honorat

ALGAIDA, 2013

Col·lecció Binària · Pregons · PRE-SH-2013-0024-0255

© del text: Gabriel Oliver Garau, 2013

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2014

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Gabriel Oliver Garau «Torres»

Música i amistat:
trenta-cinc anys de vivències

Pregó de les Festes de Sant Honorat

ALGAIDA, 2013

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Pregons

PRE-SH-2013-0024-0255

BIEL OLIVER «TORRES»

Va néixer a Algaida el 1968 i va iniciar els estudis als deu anys a la Banda de música d'Algaida. Més tard realitzà estudis amb Pascual Martínez al Conservatori de Palma on acabà el grau mitjà l'any 1990. D'altra banda, obtingué la llicenciatura de Geografia, Història i Història de l'art a la Universitat de les Illes Balears en el curs 1990-91.

Realitzà el grau superior de clarinet amb el catedràtic Rafel Grimal, del Conservatori Superior del Liceu de Barcelona, i el curs 1994-95 obtingué el títol i el Premi d'Honor de Fi de carrera.

Del 1996 al 2001 perfeccionà l'estudi del clarinet amb el professor Juan Fenollar a València, i el 1999 estudia amb el professor Bertram Egger en el conservatori de Graz (Àustria); l'estiu del 2001 estudia amb Alois Brandhofer, professor del Mozarteum de Salzburg (Àustria), en el marc del curs internacional del Mozarteum. A part dels estudis clàssics va rebre ensenyaments d'Harmonia amb el guitarrista Gabriel Rosales.

Ha participat com a clarinetista a les bandes d'Algaida, Ses Salines, Felanitx, Pollença, Lluçmajor, Binissalem, Montuïri i Petra; i grups de cambra, com el Duet amb la pianista Francisca Suau; el trio Da Camera 3, amb la pianista Ma. Antònia Gomis i la flautista Ma. Àngela Riera; el quintet de vent Opus 96 i la formació Duets a la carta, amb el clarinetista Pere Siquier. També ha realitzats concerts per a soprano, clarinet i piano amb la soprano Maria Rosselló.

Ha treballat a l'institut de Lluçmajor i al de Sineu com a professor de música del 1993 al 2002. Des del 2002 és clarinetista a la Banda Municipal de Música de Palma. També ha impartit classes a l'Escola de música d'Algaida, a l'Escola de música de Lluçmajor i a l'Escola de música de Ses Salines.

L'interès per cuinar amb els sons l'ha duit a col·laborar, fent arranjaments, juntament amb Delfi Mulet, amb el grup d'en Biel Majoral des del 1992, amb el qual ha duit a terme dos enregistraments. Fou fundador de l'Orquestrina d'Algaida amb la qual ha realitzat nombroses actuacions i diversos enregistraments, i amb s'Arrual Jazz Mort, grup del qual encara és membre i amb qui ha duit a terme dos enregistraments. D'altra banda ha realitzat arranjaments per a les bandes de Campos, Esporles, Ses Salines i per a la Banda municipal de Palma. També escriu, juntament amb en Delfi Mulet, les músiques dels espectacles teatrals: *Representació de la mort* dirigida per Jaume Falconer, de *Temps, temps, temps* dirigida per Antoni Artigues i de *Petit ball* espectacle de dansa pel qual compona part de les músiques.

També cal destacar la realització d'arranjaments per a banda de les músiques de Biel Majoral, amb concerts amb les bandes d'Algaida, Ses Salines i Felanitx dirigides per Andreu Julià, així com els arranjaments per a banda de l'espectacle *Siau qui sou* de Guillem d'Efak duit a terme per la Banda de Manacor dirigida per Pere Siquier amb la col·laboració de Biel Majoral, Bartomeu Mestre, Delfi Mulet i Maria Rosselló. L'any 2012 va rebre el premi Baltasar Moyà de Composició musical de la Federació de Bandes i Associacions musicals de les Illes Balears.

La composició és el darrer camí encetat per aquest músic, aquest nou camp el fa gaudir com un infant que descobreix nous mons en l'enorme univers que és la música, les seves obres són *Petit Ball*, *Jaume II*, *Petit concert per a clarinet*, *Obertura frenètica*, entre d'altres, i han estat estrenades i interpretades per les bandes d'Algaida, Ses Salines, Esporles, Sant Llorenç, Son Servera, Manacor, la Banda de la Federació d'Associacions de música de les Illes Balears i la Banda municipal de Palma.

Música i amistat: trenta-cinc anys de vivències

BON VESPRE A tots, ha arribat la festivitat de Sant Honorat i en aquest 2012 m'han comanat fer el pregó de les nostres festes d'hivern, el motiu és la celebració dels vint-i-cinc anys de l'oficialització de l'escola de música d'Algaida i la seva adhesió a la xarxa d'escoles de música que creà el Govern Balear, m'hi vaig formar i després hi vaig impartir classes; per la meua part és un orgull que na Maria Antònia Mulet com a regidora de cultura hagi pensat en mi, a ella i a en Xisco Ramis , que en el moment d'oferir-me llegir el pregó formava encara part de l'ajuntament, els hi vull agrair aquest honor; amb en Xisco vàrem viure un grapat d'anys el caminar de l'escola de música, caminar que amb n'Emilio Robles, na Xisca i na Maria Antònia Vallespir vàrem fer plegats; cada un d'ells podrien fer aquest pregó perquè les vivències foren compartides, intenses i ens feren créixer tan a nosaltres com als alumnes que hi passaren.

He de reconèixer que no tenc gaire habilitat escrivint i manco llegint, és vera que els escenaris són lo meu i en trenta cinc anys de pujar-hi t'aveses a tenir públic davant, a transmetre sentiments, a mostrar-los l'esperit amb la música, un art que no precisa de paraules però que despulla les inquietuds i les ànsies de qui la fa per fer gaudir, patir, riure, plorar, emocionar-se i reflexionar. Quan na Maria Antònia em va telefonar vaig pensar, cap problema reuniré els amics músics, parlaré poc i farem el pregó entre tots, però avui no he duit el clarinet, perquè tenc ganes de

contar-vos les meves experiències amb els músics d'Algaida amb qui he tingut el gust i l'honor de fer música.

Vaig començar els meus estudis de música a la banda de música d'Algaida, sens dubte la influència del meu padrí matern, en Joan «Cotà», fou determinant perquè jo, el meu germà en Joan, i els meus cosins en Joan i na Sebastiana ens iniciàssim en aquest camp, això afegit a la quantitat d'amics que en aquell moment acudirem a la crida dels músics més grans que formaven la banda i que amb molt bon ull ens formaven perquè la banda no desaparegués amb ells, anar a música era un moment d'esplai extraordinari pels qui en aquells moments hi assistíem. En aquell moment, finals dels anys setanta i principis dels vuitanta, els músics grans de la banda ens ensenyaven solfa, avui en dia és el llenguatge musical, però abans era la solfa i nosaltres anàvem a la casa de la vila i passàvem la lliçó, sense horaris i amb un desordenat ordre aquells homes grans ens mostraven a llegir i a tocar. Sens dubte mestre Bernat «Blanc», aquell home seriós i disciplinat; mestre Joan «Tropella», un músic que amb la trompeta es convertia amb un senyor de l'expressió; mestre Mariano «Batle», el músic més alegre i compromès que he conegut mai; mestre Miquel «Peixet» seriós amb el seu oboè i a qui agrairé sempre la proposta que ens feu a jo, a en Llorenç «Caragol» i a en Miquel «Barrareta» d'entrar al conservatori de Ciutat i anar a classe amb Pascual Martínez; mestre Pere Joan Vanrell «Fosca» un músic que ens meravellava amb les seves improvisacions i un virtuosisme excepcional; el meu padrí en Joan «Cotà» sempre disposat a no fallar i fins tot a evolucionar del saxo alt al baríton quan la banda ho necessità sense reclamar res; tots ells ens mostraren el bon camí i ens introduïren en el món meravellós de la banda que han perpetuada fins avui, això sense exigir res a canvi, només per la satisfacció de continuar el seu projecte que, des dels anys quaranta, havia minvat paulatinament.

I quin era el seu projecte? Sens dubte fer música en conjunt, dur a terme una activitat que els omplia un vespre a la setmana, que els omplia de satisfacció, que els feia créixer com a persones i conviure en un acte social irrepitible com és fer música, sonar més fluix quan la veu principal la duu un altre, tocar més fort quan ets tu qui duus la melodia precisa, tocar igual de fluix que els altres quan el director ho reclama aplicant sen-

se dir res el concepte de solidaritat i bon fer pel bé comú, i sobretot tocar escoltant per després poder ésser ben escoltat. Tot això és bàsic per fer música i ho podríem aplicar a una societat ideal, on tothom hauria d'escoltar per després fer-se sentir sense problemes, i aquesta idea la vaig aprendre dels mestres que ens passaven la lliçó d'aquell llibre anomenat *Solfèu de los solfèos* sense que ells ens diguessin res, just observant-los en els assajos, mestre Bernat «Blanc» amb el clarinet i després el bombo, mestre Joan «Tropella» amb la trompeta, mestre Joan «Cotà» amb el saxo, mestre Mariano «Batle» amb el clarinet, mestre Jordi «Pere-Huguet» de can Fum amb el trombó i el puro sempre a la boca o damunt el faristol, mestre Pere Joan Vanrell «Fosca» amb el clarinet, el bon fer amb la batuta i el pasdoble *Castellitx* que és una mostra d'identitat per la Banda de música d'Algaida i altres bandes de Mallorca, mestre Tomeu Mariano un home que físicament pareixia adaptat a la tuba, mestre Xesc «Matgí» amb la seva tuba i els seus cans que ens acompanyaven allà onsevulla, mestre Biel «Teresa» amb el fliscorn i encara amb actiu, i mestre Toni «Rosselló» que amb el seu bombardí mostrava el seu bon caràcter, la illusió i la festa, sempre ben present, i d'altres més joves com en Pere Mulet, l'amo en Jaume de Son Du-le-hi, en Miquel «Monsebo», en Xisco home de na Francisca «Cartera» i veïnat meu amb els plats, i en Toni «Joia» amb la trompeta i després amb la tuba, un home que tant va lluitar amb la música com contra la malaltia que se l'endugué massa jove.

De tots ells apreníem no només solfa, sinó també a escoltar sense demanar res a canvi. Quan tenies les lliçons necessàries de solfa era l'hora de triar instrument, avui en dia a l'escola de música d'Algaida es realitza un taller d'instruments durant un any i tots els alumnes primerencs van coneixent tots i cada un dels instruments que l'escola ofereix a fi de triar durant l'estiu el que més agradi a l'alumne, així el mes de setembre l'alumne ja ha elegit l'instrument que més ha cridat la seva atenció, en el meu cas i el de tots els músics del meu temps això no anava així, els nostres mestres ens triaven l'instrument al·legant dues raons, la primera era la necessitat de la banda, és evident que calen més clarinets que flautes, i la segona eren les nostres característiques físiques, qui tenia els morros gruixats podia tocar la trompeta, el trombó,

el bombardí, qui tenia els morros primos era dirigit cap el clarinet, la flauta, el saxòfon; encara me'n record del procés, quan t'arribava l'hora de triar instrument ens feien entrar en una d'aquelles sales on ara la notària despatxa la gent cada dilluns, i un tribunal format per dos o tres músics de la banda decidia mirant-te els llavis que convenia més, evidentment el nostre taller d'instruments durava cinc minuts i noltros més contents que unes pascues. Ja amb l'instrument a la boca o amb les baquetes a la mà en Joan Santmartí, na sebastiana santmartí, en Llorenç «Caragol», en Miquel «Barrereta», na Jerònia «Rossellona», en Miquel «Palou», en Bernat «Memes», en Miquel Massanet, en Biel Massanet, en Xisco Ramis, en Miquel Ramon de Can Bosso, en Joan «Bosso», en Xisco Vidal «Roca», en Joan «Torres», en Biel Cerdà «Porrerenc», na Cati de sa Torre, en Tomeu Sales i tots els qui vengueren després ens aprofitàrem de la feina d'aquells homes grans que ens ensenyaven solfa i ingressàrem a la banda, i avui encara n'hi ha que toquen amb la banda, en Xisco Ramis, en Joan «Bosso», i el meu germà en Joan que va començar amb la trompeta, després per necessitats de la banda passà al bombardí, ha tocat la tuba i ara també toca el trombó, això és sens dubte constància, dedicació i adaptació pel bé de la banda.

En aquell temps assajàvem a la Casa de la Vila, la direcció la duia mestre Pere Joan Vanrell, tocàvem asseguts a uns bancs ben rostits que vos assegur ajudaven a concentrar-se en l'assaig, les obres eren pasdobles, seleccions de sarsuela, obertures com *El Anillo de hierro* del mestre mallorquí Marquès, era assajar i descobrir un món de músiques maravelloses, a part d'assajar ens feien als més tendres i a càrrec de mestre Bernat «Blanc» un curs accelerat de dur el pas per poder actuar adequadament en els vercaviles i a les processons de Pasqua, imaginau-vos en el pati de la casa de la vila en Biel Cerdà amb la caixeta tocant parrapam-pam-pa-pam-pam, i noltros sense instrument pensant que el parrapam era la cama esquerra, després la dreta i per envant, aquesta situació avui és inimaginable, això sí vos puc assegurar que quan em tocà servir a l'exèrcit espanyol me'n vaig recordar i molt de la feina de mestre Bernat. Les actuacions eren el resultat de la feina duita a terme en els assajos, i et marcaven el calendari anual com si fossin les estacions:

Primer el cercaviles de Sant Honorat per iniciar la festa; després en el mes de febrer en Cames Tortes; el dia del ram a tocar *La Première* cada any igual per acompanyar el capellà fins a l'església, per cert qualque any amb el canvi d'hora més d'un músic sentia la banda de dins el llit; el Dijous Sant fugíem de fer carrossa perquè devers les vuit havíem d'esser davant l'església per fer la processó; el Divendres Sant, anys després, anàvem a Sineu i avui en dia la banda d'Algaida és de les que fa més anys que hi participa; el dia de Pasqua, L'Encuentro, primer tocàvem la marxa regular *La Pascua* per acompanyar el Bon Jesús fins a plaça, després l'himne espanyol i més tard l'himne eucarístic quan es trobaven les dues imatges; per Sant Jaume el cercaviles amb els caparrots per iniciar les festes, sempre es feia el dia de la revetlla devers les sis, i el vespre tocàvem damunt el cadafal, aquest dia apart de gaudir tocant ens donaven entrades per entrar a la berbena i per damunt el cadafal circulava un afinador diferent a l'orella o als electrònics, aquest afinador apareixia per art de màgia de devers Can Fum i que hi tocàvem de ben afinats, i també de ben alegres; el mes d'agost sempre anàvem a tocar a Randa, devora la font; el mes de setembre a Pina; el mes de novembre Santa Cecília; ja amb don Emilio; i a part d'això per Sant Antoni anàvem a tocar convidats a tres Antonis, durant uns anys anàrem a ca n'Antonio, el darrer batle de l'època franquista, a ca l'amo Antoni de Son Agustí que fou el president de la banda durant uns anys i a can Toni «Rosselló» on mostrava la seva amabilitat i el seu bon fer quan de festa es tracta —en una d'aquestes festes a ca l'amo n'Antoni «Rosselló» record a mestre Pere Joan improvisant i és una imatge que mai perdré, el fet de veure un músic que sabia solfa fugint de l'escrit i amb una facilitat increïble creant música sobre la que noltros dúiem escrita—; per Sant Joan també anàvem a ca don Joan el metge, o a can Joan «Rata» quan fou batle. Evidentment sortíem fora poble, record actuacions en el Poble Espanyol, tocant tota la banda damunt un balcó, també tocàrem a places de toros, això sí, places fetes amb remolcs i carros per devers sa Casa Blanca i S'Aranjassa, encara tenc ben present el pasdoble *Camino de rosas* que servia perquè els toreros fessin el *paseillo*, a Bunyola també hi anàrem molts d'anys per Sant Mateu, també record algunes actuacions a les festes de Puigpunyent, un any ens erràrem de camí i hi anàrem per Espor-

les, arribarem tard i el camí fou tota una aventura, imaginau-vos tot era muntanya i revolts enmig de la fosca, uns quants de músics joves anàvem amb na Jerònia «Rosseiona» que just s'havia tret el carnet i ja vos podeu imaginar els nirvis que li férem agafar; na Jerònia era la més gran de tots noltros i en certa manera era com una tutora, la seva feina d'ençà que forma part de la banda ha estat immensa, i la seva dedicació en els anys 80 i 90 constant i desinteressada, i això l'honora. Res, per tots els joves que entràrem aquells anys a la banda tot això ens feia sentir bé, participàvem fent música de les festes del poble i alhora ens formàvem com a músics

Durant aquests anys venia pel local de la banda un músic de Ciutat, era don Antoni Llompart, aquest home havia estat oficial músic de la banda militar i en va esser el subdirector, els músics d'edat li tenien molt de respecte i per noltros era don Toni, un músic d'una gran saviesa, ens passava la lliçó alguna vegada i ajudava al normal desenvolupament de la banda, tenia una escriptura musical d'una gran bellesa i a les partitures de les flautes, que en aquell moment eren na Sebastiana Santmartí i na Cati de sa Torre sempre hi dibuixava algun detall que feia la partitura molt especial. Don Toni Llompart va escriure el pasdoble *Laberinto 24* dedicat a l'amo en Toni de Son Agustí, i veient que el futur de la banda i l'escola necessitava un director amb una formació més sòlida feu la proposta a Emilio Robles per venir a dirigir-nos i a ocupar-se de l'escola, així la nostra història restà lligada 25 anys a don Emilio. Amb ell tots els nins que en aquell moment ja tocàvem amb la banda férem un salt qualitatiu, l'experiència de don Emilio com a músic professional a la Banda municipal de Palma i les seves vivències en el seu poble natal Llúria convertiren la Banda de música d'Algaida en una banda més equilibrada, amb un repertori més modern, sense deixar mai de banda les sarsueles, els pasdobles, les marxes, introduí obres originals per a banda i arranaments de musicals o bandes sonores fets per compositors holandesos o americans ben coneguts del món bandístic, en part gràcies a aquestes propostes de Don Emilio avui m'he aficionat a escriure per a banda i directors com en Pere Siquier, n'Andreu Julià o en Tomeu Aulí han confiat en la meua música i l'han estrenada sense condicions, així mateix amb don Emilio descobrírem obres provinents del món més clàssic,

encara record l'intermedi de *Cavalleria rusticana* del compositor verista Pietro Mascagni, la simfonia de les juguetes de Leopold Mozart, els nins de l'escola de música hi tocaven les juguetes que formen part de la partitura, o *Un dia a Viena* o *Poeta i camperol* de Franz von Suppé. El seu bon caràcter i l'honestedat en la música creà un ambient immillorable perquè poguéssim desenvolupar la nostra activitat, sempre atent amb tots i amb una fidelitat inqüestionable, tot això el convertí amb un algaidí més sense condicions, i crec que molts encara li consideram. Apart de la seva feina com a director, el seu treball acadèmic és inqüestionable, molts dels músics que hi ha hagut ho són gràcies a ell i jo de molt jove vaig tenir el gust de tocar amb ell i n'Antoni Tello descobrint les possibilitats del trio de clarinets, i del clarinet baix que ell toca meravellosament. Don Emilio aconseguí continuar igual i anar canviant a poc a poc per millorar el que tenia, mostrant-nos així més universos sons dels que mai havíem imaginat.

A part de la banda el que inicià la seva transformació fou l'escola de música, l'any 1986 el Govern Balear d'aquell moment va crear la Xarxa d'escoles de música de la Comunitat Autònoma, essent batle d'Algaida Gabriel Salas i President de l'Associació de la Banda de Música, mon pare en Francesc «Torres», el 1987 s'inicia el camí de creació de l'Escola de Música d'Algaida i la seva inclusió dins la xarxa d'escoles de música. La seu s'ubicà al col·legi públic Pare Bartomeu Pou i en fou el director Emili Robles, per tant, oficialment l'EMMA data a partir del curs 1987/1988 i quedà constituïda formalment i adherida a la Xarxa d'escoles de música el maig de 1988, al plenari de 3 de febrer de 1989 es va ratificar el conveni subscrit entre l'Ajuntament i l'Associació de la Banda per impulsar uns ensenyaments musicals bàsics als infants i joves del municipi, a finals dels anys 80 na Francisca i na Maria Antònia Vallespir començaren a impartir classes de piano i això fou l'impuls definitiu a l'escola. Fins el 2006 n'Emili Robles n'ha estat el director, càrrec que fins a dia d'avui és en Xisco Ramis. De les escoles passaren de forma provisional al casal Pere Capellà, mentre s'acabaven les obres del nou Casal de Música que fou inaugurat l'any 2012. Actualment són uns 120 alumnes i dotze professors. Té dos conjunts instrumentals i dos conjunts vocals. De l'època que va veure néixer l'escola de música de for-

ma oficial n'he de destacar els pares dels qui havíem iniciat els estudis amb aquells músics d'edat a finals dels anys 70 i dels qui vengueren després, aquests pares s'implicaren en les tasques de direcció administrativa, social i de representació davant les institucions per aconseguir millores en l'àmbit de l'escola de música i la banda; mon pare hi va estar implicat un bon grapat d'anys, ell i ma mare, com tots els altres pares demostraren que la formació en altres activitats és bàsica en el desenvolupament educatiu d'un nin; don Emilio contribuí ha adaptar la banda i l'escola als nous temps des del punt de vista musical, però els pares i mares ho feren igualment des del punt de vista social i això mai serà reconegut suficientment.

Mon pare i ma mare, no veren mai la música ni els estudis que comportava com un afegitó per entretenir sinó com un complement necessari i jo mai els podré agrair abastament aquesta visió, mon pare fou un home molt positiu, vital i amb ganes de viure, implicat en els canvis socials que esdevingueren amb la democràcia i implicat en la defensa de la seva professió, tenia un sentit de l'humor envejable i sa, la primera vegada que va sentir cantar a na Maria, la meva dona, es dirigí a un bon amic meu i li digué: «canta molt bé, però amb aquesta potència de veu convedrà que en Biel no la faci enfadar massa», mon pare se'n va anar molt aviat i sense poder despedir-se, però ell i ma mare ens han ensenyat, a mi, a en Joan i a en Xesc, els meus germans, una manera d'entendre la llibertat que ens ha ajudat molt i ho han fet sense dir-nos res, just amb l'actitud que han tengut davant la vida. He anomenat la meva dona, també la música feu que ens coneguéssim, ella i els nostres fills són el més important per a mi, esper que la música, si volen, els doni la satisfacció d'una afició que a sa mare i a mi ens ha donat moltes alegries. A ells, a ma mare i als meus germans els vull donar les gràcies pel suport rebut sempre sense condicions.

Devers l'any 1984, en Tomeu Sales i jo influïts per l'orquestra Plateria proposarem a en Delfí i en Víctor Mulet, a en Biel «Riu» i a en Bernat «Fuster» formar l'Orquestrina d'Algaida, contàvem així amb la part elèctrica i més moderna, la part acústica la formaren noltros dos i en Llorenç «Caragol» amb el clarinet, sí senyors en Tomeu Sales comen-

çà a l'orquestrina amb el clarinet!, en Bernat «Memes» amb el saxo, en Miquel Massanet amb el trombó, i en Xisco Ramis i en Miquel Ramon amb la trompeta, la veu cantant la duia en Miquel «Quitxero», sens dubte l'amistat d'en Delfí Mulet amb en Jaume Arnella component en aquell moment de l'Orquestrina Galana féu que l'Orquestrina nasqués amb la voluntat d'un so molt especial influït per aquella orquestrina catalana. Férem la primera actuació a l'Obra Cultural amb cinc cançons, quatre d'elles tretes de l'arxiu de la banda d'Algaida, recordem que a Algaida hi va haver diverses orquestres de ball formades per músics de la banda, l'orquestra Costa Azul o l'orquestra Rapial amb mestre Pere Joan, Mestre Bernat «Blanc», mestre Mariano «Batle» i mestre Joan «Tropella». Amb l'Orquestrina tota aquesta colla de músics joves coneguèrem nous repertoris i ens passejarem per tota Mallorca. Els primers anys fèiem música instrumental ja que en Miquel «Quitxero» se n'anà a fer la mili ; durant els inicis tocarem molt per Palma, a festes de barriades, però també a Algaida, d'aquella època en record especialment les Festes Pageses, que organitzava la Cooperativa a la farinera d'Algaida; mon pare, en Xesc de ses Cases Noves, en Pedro de Punxuat i en Toni «Vistós», entre d'altres engrescaven als socis i al poble en un cap de setmana, que aprofitant Sant Isidre, era ple d'activitats, carreres amb carros, amb tractors, el dinar de germanor i el vespre abans el ball amb l'Orquestrina. Amb en Miquel «Castellitxo», na Maria «Cis» i na Catalina Rosselló de Porreres, l'Orquestrina va créixer popularment i els enregistraments foren els primers contactes amb els estudis de gravació i amb en Miquel Brunet un músic excepcional amb qui avui encara tenim contacte i una bona amistat. Durant molts d'anys el dissabte horabaixa estava ocupat per l'assaig de l'Orquestrina, primer a sa Pleta i després en el carrer de Palma, amb partitures per amunt i per avall, amb nous temes per a fer, i molta illusió per a millorar, això és bàsic a la vida d'un adolescent o un jove, el fet de tenir activitats en el temps de lleure és indispensable en aquestes edats i si no surten dels mateixos joves ha d'esser obligació per part de les institucions donar sortida a les inquietuds dels que més endavant han de conduir la societat cap endavant. L'Orquestrina contribuï a festes i berbenes de tota mallorca, menorca, eivissa i formentera amb música de ball feta en Català. La feina indis-

cutible den Biel «Riu» i en Tomeu Sales ha fet que l'Orquestrina hagi fet música fins avui, i no puc oblidar que amb en Tomeu he passat molt de temps de l'adolescència i la joventut somiant projectes i músiques, la seva contribució a la vida cultural del poble d'Algaida és evident i des de la biblioteca ajuda perquè tot camini amb pas ferm.

A partir dels anys 90 vaig tenir la possibilitat de participar amb el grup d'en Biel Majoral, he de reconèixer que no sabia el que feia en Biel en l'àmbit musical, per a mi era un home que tenia una activitat intensa en el món polític, social, cultural i també universitari. Si anys abans havia descobert la música de ball, amb en Biel em vaig iniciar en el món de la música popular. Amb ell vaig enfrontar-me al músic de tradició oral perfecte, un músic que rebia les músiques que algú li ensenyava però que, a la seva manera, les transformava al seu gust i les feia seves, donant-los una personalitat única i intransferible, com únics eren els qui li ensenyaren les cançons que sabien; així la música popular, amb en Biel com exemple, em demostrà que cada intèrpret era únic fent música, sense saber gents de solfa, vos heu d'imaginar que per un músic de Conservatori això era molt nou, i au!, un altre univers de músiques noves i molt especial a tractar; tanta sort que a en Biel l'acompanyava en Delfí de sa pleta, un músic sempre disposat a tocar, i a crear, ha tocat pels Cossiers, amb l'Orquestrina, amb sa Banda Calderona, amb s'Arrual, amb sa banda, per a mi a part d'un músic excepcional és un amic amb el qual he duit a terme molts de projectes il·lusionants, ell feia amb la guitarra la base necessària i justa per a les cançons d'en Biel Majoral, per això era genial, sens dubte és difícil acompanyar les tonades sense ritme de la música mallorquina o les expressives interpretacions dels romanços que en Biel cantava per contar, no les contava per cantar; amb en Delfí i en Biel he passat vetllades d'una creativitat immensa i sempre n'estaré molt orgullós i agraït.

Amb ells formàrem un grup musical d'una humanitat immillorable, amb algaidins com el meu germà i na Maria Francisca Osuna, en Vicenç Fontelles de Ciutat, n'Andreu Julià de Lluçmajor, na Catalina i en Jaume Obrador de Cas Concos i en Nofre de Petra; el fet de fer música popular amb instruments de vents clàssics, percussió, contrabaix i guitarra fou una innovació en aquells anys d'efervescència de la música tra-

dicional. Amb en Biel Majoral voltàrem arreu dels Països Catalans, però també actuàrem a llocs tan diversos com Estocolm, Viena o Madrid. Les actuacions eren una aventura en tots els sentits, res a veure amb les actuacions de la banda de música o l'orquestrina tan ben organitzades, amb en Biel no sabies mai quasi fins el moment de l'inici per on et prendria i això et feia espavilar, això sí, quan s'iniciava l'actuació engrescava al públic de tal manera que et resultava una experiència meravellosa, ho feia amb humor però també amb reflexió i això no només servia per explicar el significat de les lletres sinó per entendre les músiques. Amb l'Orquestrina ja vaig aficionar-me a arranjar algun tema i he de dir que fent de copista dels arranjaments de Miquel Brunet vaig aprendre molt, però fou amb en Biel i en Delfí quan vaig entrar de ple en la creació musical, els temes que en Biel ens proposava havien d'esser reinterpretats musicalment i això ens feia espavilar. La música tradicional és molt rica, els ritmes, les melodies i les harmonies són fruit de molts d'anys de recorregut a través de la història dels pobles, i això les fa peculiars i diverses, formen part de les qualitats identitàries d'una nació i per això cal mantenir-les, cada música representa el sentir de qui la fa, la canta i la transmet; diuen que la música és un llenguatge universal i això és un exemple perquè tots ens entenguem, això és un discurs buit perquè sense la identitat de la nostra música, de la música de la Índia, o de la música de Bach, totes elles escrites en uns àmbits geogràfics, culturals, socials i fins i tot gastronòmics, la pretesa universalitat no existiria; això hauria de servir a alguns polítics que volen la nostra música enclaustrada en àmbits arqueològics i la nostra llengua condemnada a l'ús estrictament familiar, per a mi és tan universal el concert per a clarinet de Mozart que he tengut el gust de tocar tantes vegades com la tonada *Sa madona* que tantes vegades he tengut el gust d'acompanyar a en Biel Majoral.

També a principis del 90 ens ajuntàrem quatre músics d'Algaida per fer jazz del més primitiu, així un vespre a la revetla de Sant Honorat a devora un fogueró, en Toni «Calderó», en Delfí Mulet, en Joan «Torres» i jo mateix estrenàrem amb quatre temes el grup Quern de putes sagradetes, aviat ens convertirem en S'Arrual jazz band amb n'Andreu Julià i en Vicenç Fontelles, per acabar essent S'Arrual jazz mort fruit de la

conversa dins un bar amb la música molt forta, d'en Delfí amb un amic seu, imaginau-vos l'escena: en Delfí li deia al seu amic, aquest cap de setmana tenc actuació amb S'Arrual jazz band, ell li contesta «amb qui?», en Delfí li repetí un parell de vegades el nom del grup i el seu amic digué: «Ahhh!!! S'arrual jazz mort», ja vos podeu imaginar que canviàrem el nom al grup de forma immediata. Sempre hem assajat a Son Arboç a Can Toni Calderó, en Toni és un altre d'aquestes persones que sorprenen fent música, la seva veu i el seu kazú són la demostració que la música surt amb un do natural, sense necessitat d'estudiar-ne, però si amb les ganes, la illusió i l'interès per escoltar i conèixer els universos musicals que ens envolten, les seves lletres surrealistes són un exemple de la seva immensa creativitat i la seva presència damunt l'escenari és la qualitat més important de S'Arrual. Sens dubte S'Arrual és l'anti-grup, sempre ha assajat i actuat a llocs estrets, a vegades demostrant una col·locació digna de l'enginyeria més avançada, és un grup poc donat a fer-se propaganda i a millorar amb el màrqueting, de fet més d'un representant d'espectacles ens ha anat al darrera i no hi ha hagut manera, el grup ha enregistrat dos CDs. i el segon es titulava *Pirata* i amb ell es regalava un disc verjo per si algú en volia fer una còpia *pirata* per regalar, és un grup que ha omplert tot un Teatre Principal i ha actuat per a una sola persona, a més ha tocat a molts de llocs sense anunciar-se i ha estat anunciat sense que el grup en sabés res. Sí, s'Arrual és un grup sortosament estrany, i amb ell gaudeisc de la música i sobretot de l'amistat, tocam i assajam quan ve bé i per envant, ara amb n'Alexandre de can Mulet, en Pep lluis Victori i en Toni Rian de sa Pobla seguim el mateix camí des de fa 20 anys i que sigui per molts més.

Algaida sempre ha estat un poble de músics, recordem les dues bandes que hi havia en el poble abans i durant la república, la de Can Mena i la de can Mulet, la Banda Calderona, els Mijogas, l'orquestra Rapi-al, grups de rock com els Crits de Sang, i actualment en Joan Valent, el músic més mediàtic i amb més dimensió internacional, l'orfeó Castellitx que enguany celebra vint-i-cinc anys d'existència i el seu director en Toni Mulet, músic discret en el seu caràcter però d'una saviesa musical impressionant que ha permès que un bon grup de cantaires algaidins

coneixin el repertori coral, na Margalida Ramis que ha assolit la carrera d'oboè, en Sebastià de Pina i en Joan Antoni de Randa professors i compromesos amb l'escola de música, tots els qui amb el flabiol i el tamborino han contribuït a perpetuar la música dels Cossiers, en Mateu i n'Alexandre Mulet que fan colla de xeremiers i ens alegren amb els seus sons, i músics externs que han triat Algaida per viure, en Justo que va esser baixista de Ossifar, en Pep del grup Herbes dolces, en Tolo pianista de s'Orquestrina, na Carme Hermoso luthier d'ocarines l'única que hi ha a Mallorca d'aquest instrument tan interessant, en Santi professor de guitarra de l'escola de música, n'Enmanuel violoncellista de la Simfònica de les Illes Balears, o en Javier Sancho trompa de la Banda municipal de Palma, i molts altres venguts d'altres terres que tenen en la música una pràctica continua; i sobretot la quantitat de músics que fan d'aquest art una afició com la que tenien els músics de la banda d'Algaida que a mi i a molts d'ells ens introduïren en aquest món, i també cal anomenar-vos a tots voltros, tots els algaidins que assistint als concerts, a les berbenes, a les festes, als cercaviles donen sentit a la feina d'aquests col·lectiu, per això vos anim a voltros, els qui ens escoltau que no vos atureu de donar suport amb la vostra oïda i la vostra presència a la música d'Algaida.

Així acabava el que havia escrit, però avui horabaixa, en motiu d'un concert d'en Biel Majoral a l'escola de música hem tornat reunir els músics que fa quinze anys formàvem el seu grup; vivim moments de crisi, i tothom hi cerca solucions, una de les cançons que fèiem amb en Biel titulada *Cançonetes* sempre m'ha meravellat, per la melodia, per la manera de cantar-la en Biel, però sobretot pel que diu, m'agradaria que en Delfí, na Catalina Obrador, n'Andreu Julià i en Biel Majoral la interpretassin, jo tocaré el clarinet, i això que havia dit que no ho faria; però abans la vos vull llegir, escoltau-la i pensant en el que estam vivint en treis la conclusió que considereu oportuna, diu així:

I un homo, si seu, reposa
 i, si jeu, reposa més;
 i un homo sense doblers
 a onsevulla fa nosa.

Un homo per fer carrera
ha de tenir poca por,
val més un dimoni d'or
que un sant cristo de figuera.
Anant a Lluc som estat
a damunt s'era d'Escorca;
la veritat i la força
són fetes pes desdixat.
Molt de fred i poca roba,
molta talent i poc pa:
això és lo que sol donar
el Bon Jesús a un pobre;
i amb sa raó que li sobra
per un ric ha de callar.

Molts d'anys i força per a tots!

